

ความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชน
ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดเพชรบูรณ์*

POLITICAL MODERNIZATION AFFECTING PEOPLE'S DECISION MAKING IN
ELECTION OF EXECUTIVES AND MEMBERS OF THE SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION PHETCHABUN PROVINCE

กษิต รัตนน้อย

Kasidit Rodnoi

สภ.หล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

Lom Sak Provincial Police Station, Phetchabun Province

Corresponding Author E-mail: Kdrn999@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพทั่วไปความทันสมัยทางการเมือง 2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้ง 3. นำเสนอการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้ง การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายเปิดและปลายปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพทั่วไปความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชน ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมทางการเมืองเป็นไปในลักษณะที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัว ระบบเครือญาติ ระบบอุปถัมภ์ 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชน สถาบันครอบครัวและกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก 3. ประยุกต์ใช้หลักสัจธรรม 6 ลดความขัดแย้งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการคิดดีต่อกันด้วยเมตตา

คำสำคัญ: ความทันสมัยทางการเมือง; การตัดสินใจ; การเลือกตั้ง

---

*Received August 24, 2023; Revised September 9, 2023; Accepted September 9, 2023

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study the general condition, 2. To study factors affecting people's decisions in the election, and 3. To propose the application of Buddhist principles to reduce conflicts due to political modernization relating to people's decisions in the election of executives and members of the Subdistrict Administrative Organization Phetchabun Province, conducted by the mixed research methods. The qualitative research collected data from 400 voters from every district in Phetchabun Province using questionnaires and in-depth interview script as tools for data collection. The questionnaire was both open-ended and closed-ended. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation. The analytical statistics were simple linear regression analysis.

The results showed that 1. General condition of political modernization that affected people's decisions, attitudes, beliefs, political values in a way that had personal relationship, kinship system, patronage system. 2. Factors affecting people's decisions indicated that the family institution and friends were at high level. 3. Applying the Saraniyadhamma 6 principle could reduce overall conflicts at a high level, especially wishful thinking toward one another with kindness.

Keywords: Political Modernization; Decision Making; Election

บทนำ

เมื่อความเจริญทางการเมืองเกิดขึ้นเนื่องจากการขยับตัวของสังคม (Social Mobilization) จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องสร้าง “สถาบันการเมืองที่เป็นรูปธรรมยั่งยืน” และกระบวนการที่สามารถปรับเปลี่ยน หรือตอบสนองพลวัตใน “มิติทางการเมือง” ดังกล่าว ได้แก่ “การพัฒนาการเมือง (Political Development)” คือ การที่มีรัฐธรรมนูญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเจ้าของประเทศได้มีส่วนร่วมมากที่สุดมีระบบการเลือกตั้งโดยมีกฎหมายเลือกตั้งและการจัดตั้งพรรคการเมืองไทย ประชาชนมีโอกาสดำเนินการแสดงความคิดเห็น ถ้าหากวัฒนธรรมและประเพณีของไทยยังมีลักษณะเป็นกำแพงกั้นทางความคิด ประชาธิปไตยแล้ว ก็ยากที่จะเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ ความเจริญก้าวหน้าของ

เทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงของสังคม ระเบียบ กฎหมาย จึงทำให้เกิดพัฒนาการทางการเมืองที่มุ่งไปสู่ความทันสมัยทางการเมือง (Political Modernization) และปัจจัยต่างๆที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งทุกระดับชั้น (วิชัย เทียนถาวร, 2562)

สืบเนื่องจากความทันสมัยทางการเมือง (Political Modernization) ที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งการดำรงชีวิตของประชาชน วัฒนธรรมทางการเมือง ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ความตื่นตัวทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง แนวคิดวิธีคิดและทัศนคติของประชาชนมีผลทำให้ในยุคปัจจุบันเป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพหรือเสริมสร้างพลังที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ตลอดวัยของชีวิต โดยเฉพาะการอบรมบ่มนิสัยให้สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ดำรงชีวิตประกอบสัมมาอาชีพและร่วมสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับสังคม จากการศึกษาผู้วิจัยพบปัญหาความย้อนแย้งระหว่างระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2563 ข้อ 7-9 ที่บัญญัติไว้ว่า พรรคการเมืองสามารถช่วยผู้สมัครในการหาเสียงเลือกตั้งได้ กับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 34 บัญญัติไว้ว่า ห้ามข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐกระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใดหรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด และการที่พรรคการเมืองหรือคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองเข้ามามีส่วนร่วมช่วยผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการหาเสียงเลือกตั้งนั้นถือได้ว่าเป็นความทันสมัยทางการเมือง (Political Modernization) ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางความคิด แบ่งพรรคแบ่งพวกของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอการประยุกต์ใช้หลักสารานิยมธรรม 6 ซึ่งเป็นเครื่องประสาณใจและเหนี่ยวนำใจคนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้โดยผ่านกระบวนการกลุ่มกลาทางการเมือง เป็นพลังในการสร้างความสามัคคีแก่ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ ชาญศิลป์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมกลุ่มกลาทางการเมืองของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมกลุ่มกลาทางการเมืองในระดับมาก โดยเยาวชนได้รับการกลุ่มกลาจากครอบครัวมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สถาบันการศึกษา ศาสนา เพื่อน สื่อมวลชน และพรรคการเมือง ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการอบรมกลุ่มกลาทางการเมืองของเยาวชนไทย พบว่า อายุ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อการอบรมกลุ่มกลาทางการเมืองการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่ต่างกันมีผลต่อการยอมรับกลุ่มกลาทางการเมืองโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กล่าวโดยสรุป พัฒนาการทางการเมืองหรือความทันสมัยทางการเมืองในปัจจุบันโซเชียลมีเดียเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นชนบทจะเข้าถึงและใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันเฟสบุ๊กและไลน์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยต้นเหตุหรือเป็นสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งในสังคมชุมชนได้ง่ายขึ้น การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมสารณียธรรม 6 สามารถลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองได้อยู่ในระดับที่มากถึงมากที่สุด เนื่องจากสารณียธรรม 6 เป็นหลักธรรมสำหรับการสร้างความสามัคคีปรองดองของประชาชนและอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอย่างมีความสุข ในมิติทางการเมืองความเจริญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอาจทำให้เกิดแนวความคิดในรูปแบบใหม่ วิธีคิดแบบใหม่ซึ่งเป็นความทันสมัยทางการเมืองหรือพัฒนาการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อนำเสนอการประยุกต์ใช้หลักสารณียธรรม 6 ในการลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ทุกอำเภอในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มสัก อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอหนองไผ่ อำเภอบึงสามพัน อำเภอหล่มเก่า อำเภอชนแดน อำเภอศรีเทพ อำเภอเขาค้อ อำเภอวังโป่งและอำเภอน้ำหนาว จำนวน 400 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายเปิดและปลายปิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยหาค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้วิเคราะห์การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนาสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปความทันสมัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ มีดังนี้ ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมทางการเมืองของครอบครัว ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มเพื่อน ในท้องถิ่นชุมชน บุคคลที่มีความสนิทสนมกัน วัฒนธรรมชุมชนที่มีที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนั้น เป็นไปในลักษณะที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัว ระบบเครือข่าย ระบบอุปถัมภ์ ความเชื่อความศรัทธาความเคารพยอมรับนับถือกันให้ความเคารพผู้ใหญ่ เกรงใจผู้นำ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลดูแลซึ่งกันและระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถาบันครอบครัว ($\bar{X} = 4.36$) กลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 4.31$) สถาบันทางการเมือง ($\bar{X} = 2.69$) สื่อมวลชน ($\bar{X} = 2.62$) สถาบันการศึกษา ($\bar{X} = 2.45$) ตามลำดับ และหลักสารานุกรม 6 สามารถลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองที่

ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. การประยุกต์ใช้หลักสารานุกรม 6 ในการลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถลดความขัดแย้งลดความต้องการอำนาจและผลประโยชน์ของผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชน สร้างความสามัคคีปรองดองในสังคมได้มาก การแก้ปัญหาความขัดแย้งต้องเริ่มที่จิตใจของทุกคนตามหลักสันติวิธี จึงสามารถสร้างความสามัคคีในสังคมได้อย่างยั่งยืนและยอมรับในสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามพัฒนาการทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

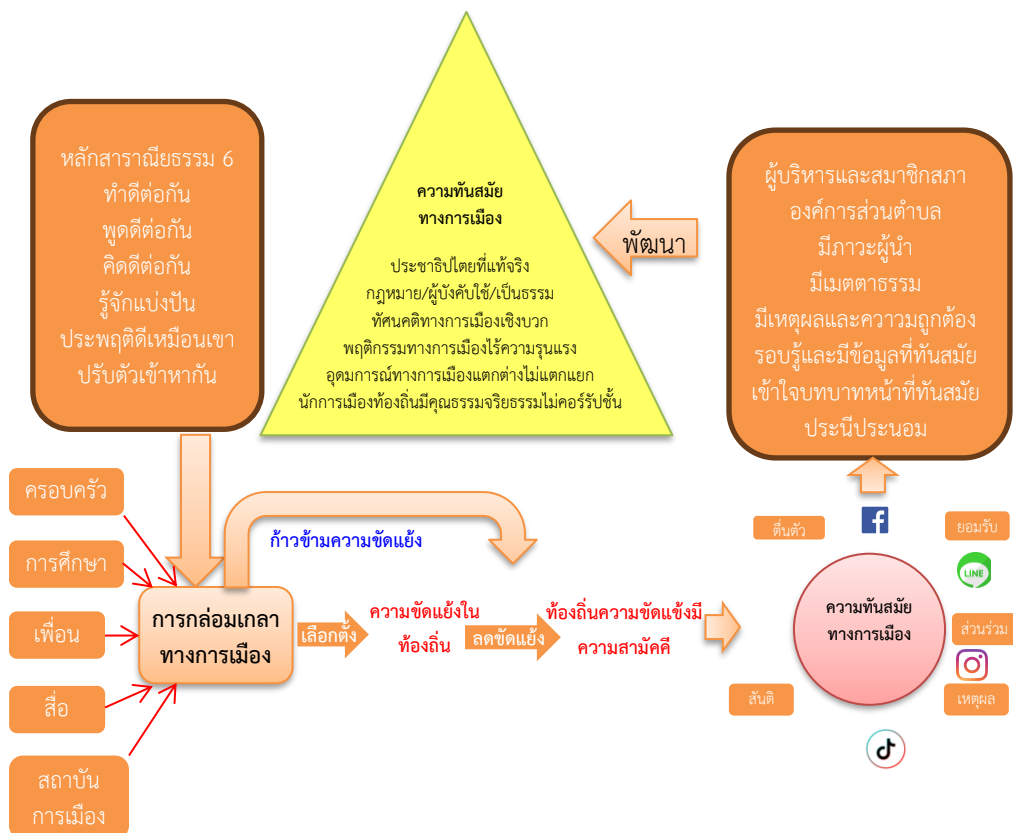
จากผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ผ่านกระบวนการกล่อมเกลากิจการการเมือง ประกอบด้วย 1. สถาบันครอบครัว 2. สถาบันการศึกษา 3. กลุ่มเพื่อน 4. สื่อมวลชน 5. สถาบันทางการเมือง ซึ่งปัจจุบันความทันสมัยทางการเมืองมีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งมากขึ้นโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว สถาบันครอบครัว และกลุ่มเพื่อนในชุมชน และสถาบันสื่อมวลชนมีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งเป็นอย่างมากเนื่องจากการกระตุ้น ความรู้ ความคิด ทักษะคติ ความเชื่อ ค่านิยมและอุดมการณ์ เหมือนกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรินทร์ ขาววุฒิสิลป์ (2562) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมกล่อมเกลากิจการการเมืองของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมกล่อมเกลากิจการการเมืองในระดับมาก โดยเยาวชนได้รับการกล่อมเกลากิจการการเมืองมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สถาบันการศึกษา ศาสนา เพื่อน สื่อมวลชน และพรรคการเมือง ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการอบรมกล่อมเกลากิจการการเมืองของเยาวชนไทย พบว่า อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อการอบรมกล่อมเกลากิจการการเมือง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการพูดคุยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่ต่างกันมีผลต่อการอบรมกล่อมเกลากิจการการเมืองโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัฒนาการทางการเมืองหรือความทันสมัยทางการเมืองซึ่งปัจจุบันโซเชียลมีเดียเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นชนบทจะเข้าถึงและใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันเฟสบุ๊กและไลน์ ทุกช่วงอายุ ไม่ว่าจะเป็นเด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่รวมถึงผู้สูงอายุด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยต้นเหตุหรือเป็นสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งในสังคมชุมชนได้ง่ายขึ้น การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมสารณียธรรม 6 สามารถลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้อยู่ในระดับที่มากถึงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดบุญมี คุณากโร(โพธิศรีสม) (2563) เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์การใช้หลักสารณียธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของชุมชนเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ จังหวัดสงขลา พบว่าแนวทางการการประยุกต์ใช้หลักสารณียธรรม 1. ด้านเมตตาทายกรรม ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง และปลอดภัย ประชาชนในชุมชนมีเสรีภาพ และภารดรภาพ ทำให้เกิดมิตรภาพ มีความรักความสามัคคีให้เกียรติและเคารพนับถือกัน สร้างสภาวะคุณธรรมชุมชน คือ รู้รักสามัคคี ซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรมและกตัญญูกตเวทิตาคุณ ซึ่งสร้างบรรยากาศทำให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสืบไป 2. ด้านเมตตาวจิกรรม ทำให้ชุมชนมีความน่าเชื่อถือ มั่นคงในทรัพย์สินและมีเสน่ห์ ประชาชนมีความรู้รักสามัคคี มีสัจจะ จริงใจตรงไปตรงมา สุภาพอ่อนโยน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 3. ด้านเมตตาโมกกรรม ทำให้ชุมชนพัฒนาไปสู่เป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ประชาชนต้องการหรือชุมชนในอุดมคติ ประชาชนในชุมชนคิดดี คิดบวก คิดสร้างสรรค์ ส่งผลถึงกริยาอาการภายนอก ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นกัลยามิตรที่ดีต่อกัน 4. ด้านสาธารณโกภี ทำให้ชุมชนมีความมั่นคง เข้มแข็ง เกิดความยุติธรรมประชาชนในชุมชนมีความสามัคคี และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 5. ด้านศีลสามัญญตา ทำให้ชุมชนมีความเป็นระเบียบวินัย มีความมั่นคงปลอดภัย น่าเชื่อถือ สร้างความประทับใจให้ผู้พบเห็น ประชาชนในชุมชนมีระเบียบวินัย รู้จักหน้าที่สิทธิพลเมือง เคารพในสิทธิผู้อื่น มีจรรยาบรรณในอาชีพ ง่ายต่อการพัฒนาชุมชนให้ไปในทิศทางที่เจริญรุ่งเรือง 6. ด้านทิวฐิสามัญญตา ทำให้ชุมชนมีความเป็นเอกภาพทางด้านความคิดเห็น ปราศจากความขัดแย้งทางความคิด มีความเห็นร่วมกันในทางสร้างสรรค์ ประชาชนในชุมชนมีความเห็นที่ถูกต้องและตรง มีทัศนคติที่ดีต่อกัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปรับมุมมองทางความคิดเข้าหากันอยู่ร่วมกันได้

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยเป็นผลมาจากการศึกษาความทันสมัยทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปวิเคราะห์ในรูปแบบของภาพที่ 1 และมีคำอธิบายขยายความได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

พัฒนาการเมืองหรือความทันสมัยทางการเมืองในปัจจุบันโซเชียลมีเดียเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นชนบทจะเข้าถึงและใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันเฟสบุ๊กและไลน์ ทุกช่วงอายุ ไม่ว่าจะเป็นเด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่รวมถึงผู้สูงอายุด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยต้นเหตุหรือเป็นสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งในสังคมชุมชนได้ง่ายขึ้น การประยุกต์ใช้หลักสารานุกรม 6 สามารถลดความขัดแย้งเนื่องจากความทันสมัยทางการเมืองที่มีความสัมพันธ์ต่อการ

ตัดสินใจของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้อยู่ในระดับ ที่มากถึงมากที่สุด เนื่องจากสาราณียธรรม 6 เป็น หลักธรรมสำหรับการสร้างความสามัคคีปรองดองของประชาชนและอยู่ร่วมกันของคนใน สังคมอย่างมีความสุข “จิตเป็นนายกายเป็นบ่าว” พฤติกรรมการแสดงออกทั้งทาง กายกรรม ทางวจีกรรมเป็นการสะท้อนมาจากใจหรือมโนกรรมทั้งสิ้น หากคนเรามีจิตใจที่ เห็นเพื่อนร่วมหมู่บ้านเป็นผู้ประสบปัญหาและมีความทุกข์เหมือนกัน เมื่อเกิดความคิดแบบ นี้ก็จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมชุมชนไม่เกิดความขัดแย้งทะเลาะวิวาทบาดหมางกัน เพราะในทางพระพุทธศาสนานี้ให้ความสำคัญต่อจิตใจเป็นหลัก เพราะจิตใจมีหน้าที่ใน การควบคุมการแสดงออกทางกายและวาจาของคนเรา ซึ่งเมื่อเกิดความขัดแย้งโดยเฉพาะ ในเรื่องของอำนาจและผลประโยชน์รวมถึงความอยู่รอดของตนเอง การแสดงออกทางใจ ด้วยความเมตตา โดยตั้งจิตคิดปรารภรณาดีต่อกัน คิดแต่สิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้แก่กันและกัน ไม่คิดเบียดเบียนมุ่งร้ายผู้อื่น ตั้งจิตคิดทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มองกันในแง่ดีมี หน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงความรักและความมีไมตรีต่อกันอย่างจริงใจโดยไม่มีอุบายซ่อน เร้น ไม่มีลักษณะที่เรียกว่าแสวงหาจุดร่วมและ สงวนจุดต่างแต่เป็นการยอมรับในจุดต่างและ อยู่ด้วยกันในจุดร่วม ก็คือแม้จะมีแนวความคิดและอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน สถิติปัญญาการ รับรู้ที่แตกต่างกัน ยอมรับกันตามความเป็นจริงไม่ถือเป็นเรื่องที่จะแบ่งพรรคแบ่งพวก รังเกียจเคียดฉุนกันอันเป็นสาเหตุหรือต้นเหตุของความขัดแย้งในมิติทางการเมืองและ ความเจริญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอาจทำให้เกิดแนวความคิดในรูปแบบ ใหม่ วิธีคิดแบบใหม่ซึ่งเป็นความทันสมัยทางการเมืองหรือพัฒนาการเมืองที่มีการ เปลี่ยนแปลงไป

สังคมปัจจุบันเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัต ซึ่งสังคมมีการ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและในยุคปัจจุบันสังคมมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมาก ผู้บริหารท้องถิ่นจึงมีบทบาทอย่างมากต่อการดำเนินงานภารกิจของท้องถิ่นทั้งการพัฒนา ทางการเมืองท้องถิ่นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่น ควรมี ลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีภาวะผู้นำมีศิลปะในการครองใจคน สามารถจูงใจคนให้เต็มใจร่วมมือหรือให้ การสนับสนุน เป็นนักประสานความเข้าใจของทุกฝ่าย สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่าง บุคคลและประสานประโยชน์ให้เกิดกับองค์กรได้

2. มีเมตตาธรรม ไม่มีอคติ หรือ ฉันทคติ นักบริหารที่เป็นผู้นำขององค์กรยังต้อง รู้จักสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมต้องรู้จักแสดงน้ำใจกับเพื่อนร่วมงานและ ลูกน้องในโอกาส อันสมควร และสิ่งที่สมควรที่จะต้องมียังยิ่งคือ ความรู้จักอดกลั้น และ

อดทน ทั้งทางอารมณ์และจิตใจ สุดท้ายคือการรู้จัก ให้อภัย ถ้าผู้บริหารมีเมตตาธรรมรู้จัก ให้อภัย จะทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

3. ต้องอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง ในการทำงาน ถ้ามีหลักการที่ชัดเจน การทำงาน ก็จะไม่ยุ่งยาก สะดวกเร็วขึ้น มีความเป็นธรรมและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้แม่นยำ

4. รอบรู้และมีข้อมูลที่ทันสมัย เพราะการมีข้อมูลที่ช่วยให้การตัดสินใจถูกแม่นยำขึ้น จึงต้องรู้จัก รู้รอบ รู้กว้าง รู้ไกล กระตือรือร้นอยู่เสมอ เป็นนักอ่าน ขยันใฝ่หาความรู้ ช่างสังเกตรู้จักฟัง

5. รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ทันสมัยรู้ว่าขณะนี้ตนเป็นใคร มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่อย่างไร เพื่อที่จะสวมบทบาท และแสดงบทบาทตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีอยู่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่เข้าไปก้าวก่ายงานในหน้าที่รับผิดชอบของคนอื่น

6. รู้จักประนีประนอมและยืดหยุ่นจะช่วยลดความขัดแย้งและขจัดปัญหาในการทำงานได้มากขึ้น

เพราะฉะนั้นสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการใช้สติปัญญาทางความคิดอันเป็นจุดเริ่มต้นของการลดความขัดแย้งในสังคมชุมชน การคิดดีต่อกันด้วยเมตตา มีทัศนคติเชิงบวก คิดทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ไม่อิจฉาริษยาทั้งต่อหน้าและลับหลัง มองกันในแง่ดีไม่มีอคติต่อกัน มีความเข้าใจกัน ซึ่งความขัดแย้งต่างๆเกิดจากปัจจัยภายในหรือจิตใจซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสตัณหาหรือความอยากได้อะไรๆ ในการแก้ไขหรือลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ จำเป็นต้องเริ่มแก้ที่จิตใจซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาก็คือ การลดกิเลสตัณหา หรือลดการแสวงหาผลประโยชน์อันเนื่องมาจากการทุจริตคอร์รัปชั่น ลดการบริโภคนิยมหรือวัตถุนิยมซึ่งเกิดจากโลภะจิต โทสะจิต โมหะจิต ลดความต้องการอำนาจและผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง ลดทวิฐิความยึดมั่นถือมั่นความเชื่ออุดมการณ์ทางการเมือง เมื่อเราสามารถแก้ไขปัญหภายในจิตใจของทุกคนเหล่านี้ได้ ปัญหาต่าง ๆ ภายนอกที่เกิดขึ้นแล้วก็จะสงบไปเองโดยปริยาย เพราะฉะนั้นวิธีการสร้างความสามัคคีปรองดองและลดความขัดแย้งในสังคมที่ดีที่สุดก็คือการแก้ภายในจิตใจของทุกคนตามหลักสันติวิธี มีประชาธิปไตยที่แท้จริง มีระเบียบกฎหมายเป็นธรรม ผู้บังคับใช้กฎหมายปฏิบัติหน้าที่ที่ซื่อสัตย์สุจริตถูกต้องเป็นธรรม ประชาชนมีทัศนคติทางการเมืองเชิงบวกมีพฤติกรรมทางการเมืองไร้ความรุนแรง มีอุดมการณ์ทางการเมืองแตกต่างกันแต่ไม่แตกแยก นักการเมืองท้องถิ่นมีคุณธรรมจริยธรรมไม่คอร์รัปชั่น จึงจะสามารถสร้างความสามัคคีปรองดองในสังคมได้อย่างยั่งยืนและยอมรับในสถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นตามพัฒนาการหรือความทันสมัยทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา จัดให้มีลักษณะการเรียนการสอนให้ ความรู้เกี่ยวกับการเมืองในบริบทของสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ประชาชนรู้เท่า ทันสังคม รู้เท่าทันสื่อ มีทัศนคติเชิงบวก รู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและแก้ไข ปัญหาด้วยสันติวิธี

2. สื่อมวลชนควรวางตนเป็นกลางทางการเมือง โดยการนำเสนอข่าวสารทางการเมือง ให้ครอบคลุมรอบด้าน ไม่วิเคราะห์สถานการณ์เอนเอียงไปฝักใฝ่ในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น

3. ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสถาบันทางการเมือง ควรนำหลัก พุทธธรรม มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมของหน่วยงาน เพื่อเป็นการลดความขัดแย้งอาจจะ เกิดขึ้นจากพัฒนาการทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการปลูกฝังแนวความคิดเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตยในบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและให้ความรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์ไม่ทุจริตคอร์รัปชันประพัตินสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม เนื่องจาก สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่จะถ่ายทอดแนวความคิด ทัศนคติ ความเชื่อในการพัฒนา ชุมชนสังคมและประเทศชาติ

2. นักการเมืองท้องถิ่นและประชาชนควรมีพฤติกรรมทางการเมืองที่สร้างสรรค์ ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลอื่นให้สอดคล้องกับบริบท ของสังคมไทยปัจจุบัน ผู้บริหารท้องถิ่นควรมีภาวะผู้นำ ไม่มีอคติและจัดสรรประโยชน์ให้กับ ประชาชนอย่างถูกต้องทั่วถึงและเป็นธรรม

3. ภาครัฐไม่ควรแทรกแซงหรือบิดเบือนการนำเสนอข่าวสารทางการเมือง จะทำ ให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเชิงบวกเพิ่มมากขึ้น

4. สถาบันการศึกษาควรประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียน นิสิตนักศึกษาใช้สื่อโซเชียลสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องภาวะผู้นำและความรู้ความสามารถของผู้บริหาร ท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์

2. ควรศึกษาผู้บริหารท้องถิ่นในอุดมคติภายใต้ความทันสมัยทางการเมืองของ ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์

3. ควรศึกษาหลักธรรมและวิธีการที่เหมาะสมในการส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกของผู้บริหารท้องถิ่นให้มีคุณธรรมจริยธรรมไม่ทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- ทวีพันธ์ พัวสรรเจริญ. (2561) ประชาธิปไตยพัฒนา. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 11(2), 173 -191.
- พระปลัดบุญมี คุณากโร (โพธิศรีสม). (2563). การศึกษาวิเคราะห์การใช้หลักสาราณียธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของชุมชนเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาจุฬานครธรรม*, 7(4), 132-143.
- ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2563. (2563, 17 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 137 ตอนที่ 29 ก. หน้า 18.
- วัชรินทร์ ขาญศิลป์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการอบรมกล่อมเกลากาทางการเมืองของเยาวชนไทย. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 6(1), 1-26.
- วิชัย เทียนถาวร. (2562). *คนรุ่นใหม่กับพัฒนาการเมือง*. สืบค้น 29 ธันวาคม 2565, จาก https://www.matichon.co.th/article/news_1375571
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *จุลสาร เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Lindsay, A.D. (1951). *The Essentialsof Democracy* (2nd ed.). Oxford United Kingdom: Oxford University Press.